ਵਿਜੇ ਰਾਜਮੋਹਨ
ਬਨਾਮ
ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.,
ਏ.ਸੀ.ਬੀ., ਚੈਨਈ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤ ਰਾਜ
(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1746 ਦੀ 2022)
ਅਕਤੂਬਰ 11, 2022
[ਆਈ.ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ ਅਤੇ ਪਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1981 – ਧਾਰਾ 19 – ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2003 – ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 – ਦਿੱਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1946 – ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਐਕਟ, 2013 – ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਈ ਐਕਟ, ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਐਕਟ, ਅਤੇ ਲੋਕਪਾਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਣ – ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮਾਹਰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ – ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ – ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ, ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਧੀਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਦੀ ਰਾਏ ਸਿਰਫ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੈ – ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਇਨਪੁਟ ਹੈ – ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ – ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ... ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਦੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ., ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ., ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ, ਦੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ., ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਇ ਵੀ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੈ - ਦੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਦਾ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਮਿਤੀ 24.07.2017 ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1981 - ਐਸ.19 - ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 2003 - ਐਸ.8(1)(ਡੀ) - ਕੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ.19(1) ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਰਾਹੀਂ 2018 ਦੇ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਫੈਸਲਾ: ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾਈ ਗਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਸੇ ਕਾਰਣ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਰੱਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਦੇਰੀ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ.8(1)(ਡੀ) ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 - ਐਸ.197 - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1981 - ਐਸ.97 -

ਫੈਸਲਾ: ਰਾਜ ਦੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀਸੀ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ - ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਚ੍ਛੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਚ੍ਛੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਐਸ.197 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਜਾਂ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਐਸ.97 ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਤਾਂ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਖਿਲਾਫ ਢਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖਿਲਾਫ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੋਟ ਹੈ - ਸੀਮਿਤ ਛੋਟ ਜਾਂ ਬਾਰ ਸਿਰਫ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ - ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਮਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਨੂਨ – ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ – ਫੈਸਲਾ: ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਪੱਥਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ “ਕਰਤਾ ਧਰਤਾਓਂ” ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ “ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ” ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਘਟਕ ਆਯਾਮ- (i) ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, (ii) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ (iii) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ – ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ।

ਮਨਸੁਖਲਾਲ ਵਿਠਲਦਾਸ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1997) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 622 : [1997] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 705; ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ & ਅਨ੍ਰ. (1998) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 226 : [1997] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 595; ਸੁਬਰਮਣੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ & ਅਨ੍ਰ. (2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 64 : [2012] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 52 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1997] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 705 ਪੈਰਾ 16 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1997] 6 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 595 ਪੈਰਾ 23 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2012] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 52 ਪੈਰਾ 25 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1746 ਦਾ 2022।

ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 06.01.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿ. ਆਰ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 349 ਦਾ 2019।

ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੀ. ਵੀ. ਯੋਗੇਸਵਰਨ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਉਪਾਧਿਆਯ, ਮਿਸ ਮੁਗਧਾ ਪਾਂਡੇ, ਵਾਈ. ਲੋਕੇਸ਼, ਵੀ. ਸਿਬੀ ਕਾਰਗਿਲ, ਵੀ. ਕੰਧਾਸਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ, ਅਰੁਣ ਸਿੰਘ, ਅਨੁਭਵ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੂਰਜ ਨਾਰਾਇਣ ਪਾਤਰੋ, ਰਾਜੇਸ਼ ਉਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਐਨ. ਬੀ. ਵੀ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰੈੱਡੀ, ਮਿਸ ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਤੁਸ਼ੀਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੂਰਜਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸੈਰਿਕਾ ਐਸ. ਰਾਜੂ, ਮੁਕੁਲ ਸਿੰਘ, ਜੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੀਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)2 ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਤੱਥ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੁਧਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਕਲਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਵਿਗੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਕੱਤਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। 01.01.2005 ਤੋਂ 31.10.2012 ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਬੈਂਗਲੋਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਉਸ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੰਪਤੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 31.12.2012 ਤੱਕ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ 79,17,593 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪਾਏ ਗਏ। 20.11.2012 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 18606 ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 13(1)(ਈ) ਅਤੇ 13(2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

5. 08.09.2015 ਨੂੰ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਪਰਸੋਨੇਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਸਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ।

6. ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, 26.11.2015 ਨੂੰ, ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਤੋਂ 23 ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ, 15.12.2015 ਨੂੰ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਉਹੀ ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤੇ। ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ 07.01.2016 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ8$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਰਾਇ ਮੰਗੀ।

7. ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਕੇ ਸੀਬੀਆਈ ਤੋਂ 18.03.2016 ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ, ਭਾਵ, ਸੀਵੀਸੀ ਦੀ ਰਾਇ ਦੇ ਢਾਈ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ। ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਕੇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੇ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰੇ। ਇਹ ਰਾਇ 01.06.2016 ਨੂੰ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

8. ਚੂੰਕਿ 01.06.2016 ਦੀ ਸੰਚਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ 26.08.2016 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬਾਅਦ, 20.09.2016 ਨੂੰ, ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ 05.10.2016 ਨੂੰ ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਅਤੇ ਸੀਬੀਆਈ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਬੰਦ ਸਮਝੇਗੀ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੇਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

9. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 27.09.2016 ਨੂੰ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸੀਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸੱਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ 25.11.2016 ਨੂੰ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 16.12.2016 ਨਾਲ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ 09.02.2017 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀਬੀਆਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 24.07.2017 ਨੂੰ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ 08.09.2015 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 24.07.2017 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ, ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ।

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ:

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 227 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ8 ਨੂੰ ਇੱਥੇ 'ਸੀਵੀਸੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਦਿਮਾਗ ਲਗਾਏ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 13.12.2018 ਨਾਲ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡੀਓਪੀਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੀਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਿਹਾ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ:

11. ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਲਈ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ, ਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 397 ਅਧੀਨ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਪੀਠ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 20039$_{SUPERSCRIPT}$ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1)(g) ਅਧੀਨ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ., ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ:

12.1 ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਵੀ. ਯੋਗੇਸਵਰਨ, ਏ.ਓ.ਆਰ., ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦੋ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ 24.07.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਮਨ ਦੀ ਨਾ-ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਨੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਕਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਮਨਸੁਖਲਾਲ ਵਿਠਲਦਾਸ ਚੌਹਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ10$_{SUPERSCRIPT}$.

12.2 ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਭਿਯੋਗ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ 18.09.2015 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ 24.07.2017 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ। ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਹੈ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ & ਅਨ੍ਰ.11 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦਿਆਂ

ਸੁਬਰਮਣੀਅਨ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ & ਅਨ੍ਹ.12 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

13.1 ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਵੀ. ਰਾਜੂ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਭਾਰਤ ਲਈ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ., ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਸਿਰਫ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੇ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ., ਅਤੇ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਵਿਚਾਲੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਪੁਆਇੰਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਗਏ।

13.2 ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਸਿਰਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਿਰਫ ਮਾਨਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਜਾਏ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

14. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦਕਿ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਰੀ: ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 - ਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਕਾਰਨ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਜੇਕਰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ?

15. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮਨਸੁਖਲਾਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਾਂਗੇ (ਸੁਪਰਾ) ਸ਼੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ "ਜੇਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ, ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਰਡਰ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ", ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ, ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਬਾਹਰੀ ਸਬੂਤ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

19. ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਮਨਜ਼ੂਰੀ" ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਅਨੁਸਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸਲੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਮਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਣੇ ਤੋਂ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਸਰਾਸਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ

ਜਾਂ ਬੰਧਨ ਹੇਠ ਸੀ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਵੇਕ "ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ" ਲਈ ਛੀਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯਾਂਤਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

16. ਮਨਸੁਖਲਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ 1997 ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 197313SUPERSCRIPT, ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੈਸਲਾ ਸੀਵੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਰਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

17. ਕੇਂਦਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ., ਦਿੱਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 194614, ਪੀਸੀ ਐਕਟ, ਅਤੇ ਸੀਵੀਸੀ ਐਕਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਾਰੇ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ-ਉੱਲਲੇਖਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਪਹਿਲਾਂ. ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਜੱਜਾਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ, ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਪਛਾਣੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ, (ਅ) ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ; ਅਤੇ (ਬ) ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ15। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨਸੁਖਲਾਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ [ਧਾਰਾ 197, ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ.]।

II. ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵੀ ਅਭਿਯੋਜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ16SUPERSCRIPT [ਧਾਰਾ 19, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ]।

III. ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1997 ਦੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਸਮੀਖਿਆ ਕਮੇਟੀ (ਆਈ.ਆਰ.ਸੀ.), ਨੇ ਵੀ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਅੰਤਤਃ, 2003 ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

IV. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ 1988 ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ… ਤਿੰਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ (ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ), ਅਭਿਯੋਗ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.), ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੰਸਥਾ (ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ.), ਸਭ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

V. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਬੰਧੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੁਪਰਵਿਜ਼ਨ ਕਰੇਗਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਏ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਆਪਣੇ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਅਧੀਨ ਹਨ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਬੀ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

VI. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ (ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ.) ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਨੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਸੀ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕਿਸੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਡੀ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

VII. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇਗਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਈ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

VIII. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਜੀ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

IX. ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਉੱਤੇ ਸੀਮਿਤ ਸੁਪਰਵਿਜ਼ਨ ਕਰੇਗਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(ਐਚ), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

X. ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤ ਐਕਟ, 201317, ਕੁਝ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਫੰਕਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੀ ਸਬੰਧੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਚਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮਿਲਾਇਆ। ਲੋਕਪਾਲ ਐਕਟ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 8ਏ ਅਤੇ 8ਬੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8ਏ ਅਤੇ 8ਬੀ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

XI. ਜੇਕਰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਗਰੁੱਪ ਸੀ ਜਾਂ ਗਰੁੱਪ ਡੀ ਦੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. (ਏ) ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ; ਜਾਂ (ਸੀ) ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਲੋਕਪਾਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]। ਜੇਕਰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਉਸ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਏਗਾ [ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 8ਬੀ (1) ਅਤੇ 8ਬੀ (2), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ (ਏ) ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਂ ਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖਲ ਕਰੇ; ਜਾਂ (ਬੀ) ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇ [ਸੈਕਸ਼ਨ 8ਬੀ (3), ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ]।

XII. ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ।

XIII. ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ 2018 ਦੇ ਸੋਧ ਅਧੀਨ, ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੰਜ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਡ ਯੋਜਨਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ.ਈ. ਐਕਟ, ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, ਅਤੇ ਲੋਕਪਾਲ ਐਕਟ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮਾਹਰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਫਰਜ਼

ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਾਇ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੰਗਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੀ ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਕਾਰਕ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਾਇ ਸਿਰਫ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਇਨਪੁਟ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਇਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾ ਦੇ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ., ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

19. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਵਿਚਕਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਇ ਵੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ। ਡੀ.ਓ.ਪੀ.ਟੀ. ਦੁਆਰਾ 24.07.2017 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ।

ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2: ਕੀ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲ ਐਕਟ, 1927 ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਜਾਂ ਖਾਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਿਆਰ ਐਕਟ, 2006 ਦੀ ਧਾਰਾ 88 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ: - ਧਾਰਾ 74. ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇੰਡੈਮਨਿਟੀ — (1) ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਲਈ ਕੋਈ ਸੂਟ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਖਿਲਾਫ। (2) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜਣਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜੰਗਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇ। ਧਾਰਾ 88. ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ- ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਖਾਦ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸੂਟ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਭਾ ਵਿਚਾਰਾਂ19 ਦੌਰਾਨ ਪਟੇਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੈਚ.ਐਮ. ਸੀਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ20 ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:

"ਅੱਜ, ਮੇਰਾ ਸਕੱਤਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ 'ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਰਾਇ ਨਾ ਦਿਓ, ਇਸ ਡਰ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਚਲੇ ਜਾਓ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਕੱਤਰ ਲੈ ਆਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ।' (ਸੀ.ਏ.ਡੀ. ਵੋਲ.10, ਪੀ.51.)"

21. ਧਾਰਾ 197 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਾਂ ਪੀ.ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 97 ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਉਸੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਤਾਂ ਕਰਤਵਿਆਂ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਡਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਛੋਟ ਹੈ। ਸੀਮਿਤ ਛੋਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਸਿਰਫ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

22. ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਮਨ; ਸਿਰਫ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਬਿਨਾਂ ਪੱਖਪਾਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਣਾਮ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਕਸਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦਰ ਲਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ & ਓਰਸ.21SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਇਸ 60 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ।

19SUPERSCRIPT ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਹਿਸਾਂ, ਖੰਡ ਨੰ. 10, ਪੰਨਾ 51
20SUPERSCRIPT ਐਚ.ਐਮ. ਸੀਰਵਾਈ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, 4ਥ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 3, ਪੰਨਾ. 2987
21SUPERSCRIPT (2002) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 149

"7. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਕਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਤੇਜ਼ ਨਿਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲੇ ਤੁਰੰਤ, ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.....

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮਨੰਦ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਨੂੰ 13 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਪ੍ਰਦ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਮਾਨੰਦ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ22 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

23. ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਵਿਨੀਤ ਨਾਰਾਇਣ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ।

"58. (1)(15) ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ (ਏਜੀ) ਜਾਂ ਏਜੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

24. ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਧਾਰ ਸੀਵੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਨੇ ਸੀਵੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਸੀਵੀਸੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ23SUPERSCRIPT।

25. ਧਾਰਾ 8(1)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੀਵੀਸੀ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਬਦਲਾਅਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਸੁਬਰਮਣੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ

"9. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵ□ੱਤ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਅਭਿਯੋਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਖਿੱਲਵਾੜ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਸਮ ਜਾਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਅਭਿਯੋਜਨ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਭਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।"

"23 'ਧਾਰਾ 8: ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ- (1) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੇ – (ਐਫ) 1988 ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ।'" ਸੰਸਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

"81. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ" ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(a) ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਥਾਰਿਟੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(b) ਜੇਕਰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਲਾਜ਼ (a) ਵਿੱਚ ਮੰਨੀ ਗਈ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕਲਾਜ਼ (a) ਵਿੱਚ ਮੰਨੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਭਿਯੋਜਨ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਵਾਧੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(c) ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਜਨ ਏਜੰਸੀ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ/ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਂਹ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ।"

26. ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਕਾਸ 2018 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ;

"19. ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। —

(1) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜਾਇਸ਼ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 7, 11, 13 ਅਤੇ 15 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ [ਲੋਕਪਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਯੁਕਤਾਸ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ] ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਅ) ਜੇਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ...

(ਬ) ਜੇਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ...

(ਸ) ਜੇਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ...

ਹੋਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ.....

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ:

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ....”

27. ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਜੋ ਕਿ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਇਤਵ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਕੇਵਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ[24]$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਵਿਧਾਨਕ[25]$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਅਤੇ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ[26]$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਯਤਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਦੀ ਲੈਕਸਿਕਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

28. ਸੰਕਲਪ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਬਣਾਈ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਹੈ। ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਸੰਕਲਪ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਭਿਯੋਗ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਸਿਸਟਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਲੀਡ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਾਕਾਮੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਲਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ 2018 ਸੋਧ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ: -

“2(i) ...ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਸਟੇਜ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।”[28]$_{\text{SUPERSCRIPT}}$

29. ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 'ਉਦਮ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ। ਤੀਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ, ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੰਡੇਟ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

30. ਜੇਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਾਂ

ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਸਾਨ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਬਰਮਣੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਨਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

31. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਨਾ-ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ29SUPERSCRIPT। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਸੀਕ੍ਰਿਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਨਤਾ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

32. ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਿਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

33. ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ।

34. ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਨਾਸਟੋਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਥਾਰਿਟੀ ਵਿੱਚ "ਫਰਜ਼ ਧਾਰਕਾਂ" ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ "ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ 201530SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁਕਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਚਾਰਟਰ ਆਂਦੋਲਨ31SUPERSCRIPT ਦੇ ਛੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

29 ਸੁਬ੍ਰਮਣਿਅਨ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ, (2012) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 64

76. ਸੈਂਕਸ਼ਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅ 'ਤੇ ਕੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੇ ਕਈ ਵੈਧ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਂਕਸ਼ਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇਦਾਰ ਸਨ ਜਾਂ ਹਨ.....

77. ਸੈਂਕਸ਼ਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ, ਸੈਂਕਸ਼ਨਿੰਗ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦ

35. ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੌਲਿਕ ਅੰਗ ਹਨ। (i) ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, (ii) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ (iii) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ।

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕ, ਸਮੇਤ ਜਨਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰ ਹੋਣ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਚਿਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ32SUPERSCRIPT। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਰਤਵਿਆਂ ਦੀ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਰੋਕਥਾਮਕ ਕਾਰਜ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਕਾਰਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

36. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਵਜੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਅਭਿਯੋਗ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 2018 ਦੇ ਸੋਧ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਵਧੀ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਣ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਧ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗਤਾ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(f) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਤਰਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਉਸ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇਹ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

37. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂੱਗਣ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹੋਵੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਪੀੜਤ, ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ। ਉਹ ਉਚਿਤ ਉਪਚਾਰ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਮਾਪ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

32 ਦੇਖੋ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਉੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਫਤਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ? ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-2015 ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਡਾ, http://www.ohchr.org/Documents/Publications/WhoWillBeAccountable.pdf ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ ਰੋਕੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1)(e) ਅਤੇ (f) ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ।

38. ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੀਨਾ ਵਧਾਉਣਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੇਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਵੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(1)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਸੀਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

39. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ 08.09.2015 ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਜਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 24.07.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸੀਵੀਸੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ

ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ, ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਕਨੀਕੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ। ਚੂੰਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਲੱਭਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 349 ਦੇ 2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 06.01.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 1568 ਦੇ 2022 ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਠਣ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਯ ਮੰਗਣ ਅਤੇ ਲੱਭਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ।

41. ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉੱਠਾਉਣਗੀਆਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਅਨੁਰਾਗ ਭਾਸਕਰ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ : ਸ਼ਿਵਾਨੀ ਪੁੰਡੀਰ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate